

**Závery z 10. medzinárodnej Bielokarpatskej konferencie
(IV. konferencie Euroregiónu Bílé-Biele Karpaty),
konanej v Starom Hrozenkove 14. – 15. 10. 2009**

Konferencie sa zúčastnilo 53 zástupcov verejného, súkromného a neziskového sektora z Českej a Slovenskej republiky. Konferencia bola venovaná:

- *bilancii 16 rokov bielokarpatského programu,*
- *tematickým blokom Krajina – Ľudia – Hospodárenie.*

Účastníci konferencie

konštatujú

- že hodnoty a ciele, na ktorých bola cezhraničná spolupráca založená, sú stále platné;
- že medzinárodné bielokarpatské konferencie sú praktickou ukážkou úspešnej cezhraničnej spolupráce, ako aj organickej integrácie miestnych, regionálnych, národných a medzinárodných prístupov a aktivít, sú pracovným i spoločenským stretnutím ľudí s úprimným záujmom o súčasnosť a budúcnosť Bílých a Bielych Karpát;
- že počas 16-ročnej existencie sa podarilo pripraviť a realizovať mnoho myšlienok pôvodného projektu a záverov predchádzajúcich konferencií;
- že dôsledná ochrana hodnôt prírodného a kultúrneho dedičstva a ich rozumné využívanie patria nielen k najväčším morálnym povinnostiam a prejavom kultúrnosti, ale aj k hlavným predpokladom prosperity bielokarpatského regiónu i susedných území v ČR i SR, čím dochádza k efektu „viacnásobných víťazstiev (Win-Win)“;
- pozitívnu zmenu rámcových podmienok, ktoré umožňujú spoluprácu všetkých sektorov a cezhraničnú spoluprácu (vznik samosprávnych krajov, členstvo v EÚ a v schengenskom priestore, medzinárodné dohovory a ďalšie skutočnosti);
- prínos, ktorý predstavuje vznik a fungovanie Euroregiónu Bílé-Biele Karpaty;
- pozitívne zmeny v cezhraničnej spolupráci na úrovni obcí a VÚC;
- potrebu územne diferencovaného prístupu a diverzifikovanej hospodárskej základne v regióne Bílé-Biele Karpaty, pri rešpektovaní miestneho potenciálu a medzí únosnosti ekosystémov a krajiny,
- rozdielne rámcové podmienky (legislatívne, financovania) na oboch stranách hraníc;

vítajú

- záštitu nad konferenciou a účasť hejtmana Zlínskeho kraja, predsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja a poslanca českého parlamentu na konferencii;
- pripravovanú spoluprácu Trenčianskeho samosprávneho kraja, CHKO Biele Karpaty, SAŽP, TU Zvolen a Euroregiónu Bílé-Biele Karpaty v záujme skvalitnenia ochrany prírody a udržateľného turizmu;
- aktívnu účasť zodpovedných pracovníkov samosprávnych krajov a Ministerstva pro místní rozvoj ČR;

požadujú

- dodržiavanie princípov trvalo udržateľného rozvoja (TUR) a ochrany, manažmentu a plánovania krajiny pri rozvoji územia, pri príprave plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja, územno-plánovacích (ÚP) podkladov a dokumentácií krajov a obcí, ako aj v celom plánovacom a realizačnom procese;
- aby sa verejná správa sústreďovala na vytváranie kvalitných rámcových podmienok a len na strategické intervencie pre zabezpečenie udržateľného rozvoja regiónu, aby prenechávala čo najväčší možný priestor súkromnému sektoru (ziskovému aj neziskovému) pri rozhodovaní a realizácii konkrétnych projektov a opatrení;

- aby centrálné vlády, resp. parlamenty oboch krajín niektorými nedomyslenými právnymi úpravami (a zbytočnými byrokratickými bariérami) nekomplikovali život obyvateľov v Bílých-Bielých Karpatoch nad nevyhnutnú mieru, napr. platná legislatíva v oblasti predaja z dvora je diskriminujúca pre malých roľníkov, a preto požadujeme jej zjednodušenie podľa vzoru fungujúcich zahraničných modelov;
- rozšíriť možnosti platieb v rámci fondov EÚ pre obce a MVO o zálohové, resp. priebežné platby;
- skrátenie doby preplácania finančných prostriedkov z Fondu mikroprojektov OP SR – ČR 2007-2013;
- na slovenskej strane zrušiť v Programe rozvoja vidieka os 3 a 4;
- na slovenskej strane personálnu a finančnú podporu Správy CHKO Biele Karpaty zo strany MŽP tak, aby mohla byť partnerom pri obnove krajinárskych hodnôt územia CHKO;
- preveriť aktuálnu potrebu rozvojových plôch pri príprave nového ÚP v spolupráci s CHKO a rešpektovať v ÚP typický charakter krajiny a menovite v obci Vyškovec rešpektovať záujem občanov zachovať charakter osídlení (hustota zástavby) v zmysle cieľovej kvality krajiny;
- preveriť aktuálnu potrebu koridoru E07 a odstrániť ho zo Zásad územného rozvoja Zlínskeho kraja;
- rozšíriť pravidelné cezhraničné dopravné spojenie v území;
- vypracovať dlhodobú koncepciu udržateľného rozvoja poľnohospodárstva, poľovníctva a lesného hospodárstva v CHKO Bílé-Biele Karpaty;

odporúčajú

- prehľbovať partnerské vzťahy na všetkých úrovniach medzi verejným a súkromným sektorom, ale aj vzťahy kraj - mesto - vidiek ako základný predpoklad rozvoja;
- snažiť sa zosúladiť ochranu bielokarpatskej prírody a krajiny so zvyšovaním kvality života a prosperity jej obyvateľov v duchu princípov trvalo udržateľného spôsobu života;
- implementovať Karpatský dohovor a Európsky dohovor o krajine na miestnej a regionálnej úrovni a aktívne sa zapojiť do medzinárodných sietí na podporu praktického uplatňovania týchto dohovorov - oba dohovory podporujú krajinárske dôvody vzniku CHKO Bílé a Biele Karpaty, ktoré je treba rešpektovať;
- vzájomne prepojiť a synchronizovať databázy o prírode a krajine na území CHKO medzi SR a ČR;
- vytvoriť na úrovni dotknutých samosprávnych krajov fond rozvoja, ktorý by umožňoval smerovať prostriedky aj do obnovy vidieckej krajiny Bílé-Biele Karpaty;
- ešte intenzívnejšie sa vzájomne inšpirovať pozitívnymi príkladmi aktivít, ktoré jestvujú na jednej, alebo druhej strane pohoria (napr. úspešná obnova tradičných remeselných a iných aktivít a budovanie marketingovej značky na ich základe na moravskej strane, zákon na podporu regionálneho rozvoja na slovenskej strane);
- venovať väčšiu pozornosť výsledkom a odporúčaniam, ktoré sú obsiahnuté vo výskumných projektoch ekologického, geografického, environmentálneho, krajinárskeho a pod. charakteru;
- snažiť sa urobiť z regiónu Bílé-Biele Karpaty modelové územie realizácie koncepcie TUR na regionálnej úrovni;
- rozvinúť a zdokonaľiť metódy a formy praktickej i morálnej podpory nositeľov pozitívnych aktivít v záujme ochrany prírodných a kultúrnych hodnôt, zvyšovania kvality života a uplatnenia princípov trvalo udržateľného rozvoja v regióne Bílé-Biele Karpaty;
- vytvoriť na úrovni Trenčianskeho samosprávneho kraja inštitucionálne a ekonomické nástroje na zabezpečenie efektívneho využitia jednotlivých foriem energie, zvýšenie využitia obnoviteľných zdrojov energie, zníženie produkcie emisií na zmiernenie dopadov klimatických zmien;
- prostredníctvom medzinárodných projektov aktívnejšie čerpať európske finančné zdroje určené aj na krajinárske projekty na miestnej úrovni.